**Maisematyölupa LP-257-2025-02449 / Hevosmäki**
Rakennus- ja ympäristölautakunta 17.11.2026 § 125
787/10.03.00.06/2026

Valmistelija

Ympäristösuunnittelija Merja Puromies
etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi, puh. 09 29671 (vaihde)

Päätösehdotus

Johtava rakennustarkastaja Ahtokivi Nicole

Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää myöntää maisematyöluvan ojan kaivamiseen ja puiden kaatamiseen.

Lupaehto:

Kaadettujen puiden tilalle tulee istuttaa uusia, mahdollisimman korkeita, vähintään 3 metrin korkuisia kuusen taimia ja ympärysmitaltaan vähintään 25 cm mittaisia haavan taimia yhteensä 8 kpl s-1-alueelle, sekä lisäksi muulle VL/eko-alueelle 15 kappaletta vastaavia puita.

Perustelut:

Rakentamislain 54 §:ssä esitetyt maisematyöluvan edellytykset täyttyvät ottaen huomioon lupaehto. Toimenpide ei vaikeuta alueen käyttämistä asemakaavassa varattuun tarkoitukseen, eikä turmele maisemakuvaa.

Päätös

Rakennus- ja ympäristölautakunta päätti päätösehdotuksen mukaisesti.

Selostus

**Asia**

Maisematyölupa (Rakentamislaki 53 §).

Hakemus on jätetty 11.11.2025, minkä jälkeen siihen on tehty muutoksia ja haettu poikkeaminen asemakaavasta.

**Hakemusalue**

Hakemusalue käsittää Gesterbyssä sijaitsevalta Hevospolulta lähtevän ulkoilureitin vierustoja.

**Toimenpide**

Maisematyölupaa haetaan ojan kaivamiseen polun pohjoispuolella ja puiden kaatamisen polun vierustoilta. Toimenpiteet on tehty alkusyksyllä 2025.

Puita on kaadettu polun kummaltakin puolelta pääasiassa noin viiden metrin päähän ulottuvalla alueella yhteensä noin 25. Kaadetut puut olivat etupäässä kuusia, lisäksi niissä oli jokunen lehtipuu. Kaadetut puut vaihtelivat iältään nuorista varttuneisiin.  Kaadetuista puista kahdeksan on asemakaavan s-1-merkinnän alueella.

**Kaavatilanne ja päätös poikkeamisesta asemakaavasta**

Hakemusalueella on voimassa Läntisen Gesterbyn asemakaava (lainvoimainen 28.4.2023). Hakemusalueella on ko. kaavassa

pääkäyttötarkoituksen merkintä VL/eko (Lähivirkistysalue. Liito-oravan elinpiirin kannalta tärkeä alue). Kaadetuista puista kahdeksan ja osa kaivetusta ojasta sijaitsevat alueella, jolla on lisämerkintänä s-1 (Alueen osa, jolla sijaitsee luonnonsuojelulain 49 §:n nojalla suojeltuja liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Alueella ei saa suorittaa toimenpiteitä, jotka heikentävät tai hävittävät liito-oravan elinympäristöä. Aluetta koskevista suunnitelmista on neuvoteltava ympäristöviranomaisen kanssa).

Hakemusalueella oleva reitti on osoitettu asemakaavassa ohjeellisella puistokäytävän merkinnällä.

Rakennus- ja ympäristölautakunta on tehnyt 22.9.2026 päätöksen, jossa ko. ojan kaivamiselle ja puiden kaatamiselle myönnetään poikkeaminen asemakaavan s-1-määräyksestä. Poikkeamisen ehtona on, että kaadettujen puiden tilalle tulee istuttaa uusia, mahdollisimman korkeita, vähintään 3 metrin korkuisia kuusen taimia ja ympärysmitaltaan vähintään 25 cm mittaisia haavan taimia yhteensä 8 kpl s-1-alueelle, sekä lisäksi muulle VL/eko-alueelle 15 kappaletta vastaavia puita.

**Naapurien kuuleminen**

Kunta on kuullut naapurit. Yhdellä naapurilla on huomautettavaa, huomautus on seuraava:

”Huomautamme, että alue, jolta turhaan kaadettiin useampia vanhoja puita, on ensinnäkin kaavoitettu luonnonsuojelualueeksi, ja että puut kaadettiin ajankohtana, minkä pitäisi olla lintujen pesimiselle rauhoitettua aikaa. Edellytämme, että kunta ennallistaa kyseisen metsäalueen siivoamalla alueen sekä ojittaa alueen siten, että hulevedet eivät kerääny pururadalle. Ennen puiden kaatoa ojitus toimi ja vesi ei kerääntynyt pururadalle kuten nyt muutostöiden jälkeen. Pyydämme kuntaa tiedottamaan kun muutostyöt on tehty.”

**Lausunnot**

Lausuntoa on pyydetty kunnan kaavoitus- ja liikennejärjestelmäpalveluilta ja Lupa- ja valvontavirastolta.

Kaavoitus- ja liikennejärjestelmäpalvelut on antanut seuraavan lausunnon:

”Kyseessä on Läntisen Gesterbyn asemakaavassa (lainvoimainen 28.4.2023) liito-oravan elinpiirin kannalta tärkeä alue (VL/eko). Kaavassa määrätään alueen osalta, että aluetta on hoidettava siten, että alueen ominaispiirteet säilyvät ja puuston ikärakenne on monipuolinen. Alueen puustoa tulee hoitaa ja kehittää siten, etteivät alueella suoritettavat toimenpiteet vaaranna alueen virkistyskäyttöä tai maisemakuvaa.

Lisäksi VL/eko -alueelle on osoitettu merkinnällä s-1 alueen osa, jolla sijaitsee luonnonsuojelulain 49 §:n nojalla suojeltuja liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Kaavamääräyksessä on määrätty sen osalta, että alueella ei saa suorittaa toimenpiteitä, jotka heikentävät tai hävittävät liito-oravan elinympäristöä. Aluetta koskevista suunnitelmista on neuvoteltava ympäristöviranomaisen kanssa.

Hakemuksen mukaan puita on kaadettu polun kummastakin reunasta noin viiden metrin päähän ulottuvalla alueella yhteensä noin 25. Kaadetut puut olivat etupäässä kuusia, lisäksi joukossa oli myös jokunen lehtipuu.

Kaadetut puut vaihtelivat iältään nuorista varttuneisiin. Kaadettuja puita on kahdeksan asemakaavan s-1 -merkinnän alueella.

Kaavoitus- ja liikennejärjestelmäpalvelut toteaa, että asiassa olisi ollut syytä olla tarkempi maisematyölupahakemuksen oikea-aikaisuuden osalta. Jälkikäteenkin haettujen maisematyölupien käsittely vaatii niiden myöntämistä koskevien edellytysten selvittämistä, jota on käytännössä hyvin haastavaa tehdä. Kyseisessä tapauksessa on tullut poiketa s-1 osa-alueen liito-oravan elinympäristön heikentämisen kieltävästä kaavamääräyksestä. Luvan haun yhteydessä olisi tullut esittää selvitys siitä, olisiko määräyksestä ollut mahdollista poiketa kokonaan, tai joiltain osin. Hakkuista aiheutuneen heikentämisen määrää ei voida kuitenkaan enää luotettavasti arvioida. Oletettavaa on kuitenkin, että nyt tehdyssä laajuudessa toimenpiteitä ei olisi voitu puoltaa.”

Lupa- ja valvontavirasto on antanut seuraavan lausunnon:

”Hakemuksessa on kyse jälkikäteen haettavasta luvasta ojan kaivuulle ja puiden kaatamiselle. Toimenpiteet sijoittuvat voimassa olevan asemakaavan VL/eko -alueelle, jolla tarkoitetaan liito-oravan elinpiirin kannalta tärkeää aluetta. Toimenpiteitä on kohdistunut myös kyseisen alueen s-1 -merkitylle alueen osalle. Kyseessä on alueen osa, jolla asemakaavamääräyksen mukaan sijaitsee luonnonsuojelulain 49 §:n nojalla suojeltuja liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Asemakaavamääräyksen mukaisesti alueella ei saa suorittaa toimenpiteitä, jotka heikentävät tai hävittävät liito-oravan elinympäristöä. Aluetta koskevista suunnitelmista on määräyksen mukaan neuvoteltava ympäristöviranomaisen kanssa. S-1 -alueen osaa halkoo ohjeellisen puistokäytävän merkintä, ja tehdyt toimenpiteet ovat kohdistuneet kyseisen puistokäytävän vierille. Hakemuksessa todetaan toteutetuista toimenpiteistä seuraavaa: Puita on kaadettu polun kummastakin reunasta noin viiden metrin päähän ulottuvalla alueella yhteensä noin 25. Kaadetut puut olivat etupäässä kuusia, lisäksi niissä oli jokunen lehtipuu. Kaadetut puut vaihtelivat iältään nuorista varttuneisiin. Kaadettuja puita on kahdeksan asemakaavan s-1 -merkinnän alueella.

Rakentamislaki

Rakentamislain 54 §:n 1. momentin mukaisesti alueella, jolla on voimassa asemakaava tai yleiskaava, kunnan on myönnettävä maisematyölupa, jollei toimenpide vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen taikka turmele kaupunki- tai maisemakuvaa. Asiassa tulee kunnan harkittavaksi erityisesti, vaikeuttaako toimenpide alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen sekä VL/eko -merkinnän että s-1 -aluetta koskevien määräysten ja aluevarauksia koskevien maankäyttötavoitteiden kannalta.

Luonnonsuojelu

Alueelta, jolta puiden kaatoa on tehty, on tiedossa liito-oravalle soveltuvia kolopuita ja lähistöltä on havaintoja myös liito-oravan esiintymisestä. Alueelta ei kuitenkaan ole havaittu käytössä ollutta tai olevaa liito-oravan lisääntymis- tai levähdyspaikkaa. Alueella on kaavassa s-1 -merkintä, jonka mukaan ”…Alueella ei saa suorittaa toimenpiteitä, jotka heikentävät tai hävittävät liito-oravan elinympäristöä. Aluetta koskevista suunnitelmista on neuvoteltava ympäristöviranomaisen kanssa.”

Jos hankkeessa olisi toimittu kaavan velvoittamalla tavalla, lausuntoa olisi pyydetty ennen hakkuiden toteuttamista, mutta nyt kunnan infrapalvelut ovat toteuttaneet hakkuut ilman maisematyölupaa ja neuvottelua ympäristönsuojeluviranomaisen kanssa.

Koska hakkuita suunniteltiin s-1 -alueelle, olisi ennen hakkuun toteuttamista tullut selvittää liito-oravan esiintymisen ajankohtainen tilanne ja näiden tietojen perusteella olisi neuvoteltu suunnitelmasta ympäristöviranomaisen kanssa.

Kun tietoa liito-oravan ajantasaisesta esiintymisestä ei ole käytettävissä, olemassa olevan vanhan tiedon perusteella kyseisellä s-1 -alueella ei ole liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkaa, jolloin käytettävissä olevien tietojen perusteella tapauksessa ei ole rikottu luonnonsuojelulakia.

Kuitenkin s-1 -aluetta koskevan asemakaavamääräyksen mukaan alueella ei saa suorittaa hakkuita, jotka heikentävät tai hävittävät liito-oravan elinympäristöä. Määräys on tiukempi kuin luonnonsuojelulaki, sillä luonnonsuojelulaki suojaa vain lisääntymis- ja levähdyspaikkoja, mutta kaavamääräyksellä kieltoa on laajennettu koskemaan koko liito-oravan elinympäristöä. Liito-oravan elinympäristön näkökulmasta tehdyt hakkuut ovat olleet haitallisia, sillä on kaadettu suuria suojapuina toimivia kuusia ja polun yli liitämismatka on kasvanut, kun puustoa on raivattu molemmin puolin polkua. Liito-orava pääsee kuitenkin edelleen ylittämään polun. Kaavamääräyksen näkökulmasta toimet ovat olleet määräyksen vastaisia eli ne ovat heikentäneet liito-oravan elinympäristöä.”